

Elektrolysewater nader onderzocht

Er zijn nog veel vraagtekens rond het gebruik van elektrolysewater voor ziektebestrijding in glasteelten. De sectorcommissie Bloemkwekerij van het Productschap Tuinbouw (PT) ondersteunt nader onderzoek met € 70.000.

De inzet van elektrolysewater in de glastuinbouw gebeurt tot dusver voornamelijk met het middel Aquanox. Deze oplossing met verschillende chloorverbindingen heeft bewezen een remmende werking te hebben op echte meeldauw in potrozen en toegediend in de naoogstfase op botrytis in gerbera's. Door deze resultaten wordt onderzocht welk type elektrolysewater het meest geschikt is voor toepassing zowel tijdens de teelt als in de naoogstfase voor bestrijding van ziekten. Randvoorwaarden zijn: geen fytoxiciteit, geen corrosie van metalen kasonderdelen en de mogelijkheid tot opschaling voor behandeling van grote arealen. Dit alles wordt in zeven stappen nagegaan waarbij hopelijk uitrolt welke toedieningsfrequentie en concentratie moet worden gehanteerd.

Overige goedgekeurde projecten

In haar vergadering van 26 april heeft de PT-sectorcommissie Bloemkwekerij nog twintig onderzoeksprojecten goedgekeurd. Hiervoor wordt bijna € 1,65 miljoen uitgetrokken. Hieronder volgt een korte beschrijving van de projecten onderverdeeld in algemene en gewasspecifieke onderwerpen.

Algemeen

■ **Goed gietwater uit afvalwater.** Er lopen twee onderzoeksprojecten om zowel glas- als vollegrondsteelten van goed gietwater te voorzien. De zeer hoge kwaliteitseisen aan gietwater van opkweekbedrijven vereisen echter andere technieken. Vandaar de honorering door de commissie van een aparte bijdrage aan dit project. Doel is drainwater te zuiveren naar een waterkwaliteit die na membraandistillatie geschikt is als gietwater.

■ **Gietwater op maat.** Het betreft een vervolgprijsproject om afvalwater van de AWZI Harnaspolder te zuiveren en her te gebruiken voor de glastuinbouw. De bijdrage vanuit het PT wordt met name ingezet voor het creëren van een positieve beeldvorming bij tuinders, publiek en politici van de mogelijkheden en de veiligheid van vergaand gezuiverd afvalwater als grondstof voor gietwater.

■ **Sorbicell.** Van belang voor de sector is, is dat metingen van emissie vanuit de kas naar oppervlaktewater of riool betrouwbaar zijn. De Sorbicell-techniek is in die zin beter dan huidige technieken. Met een geringe deelname (€ 5.000) blijft de sector aangehaakt bij de ontwikkeling van deze technologie.

Snij- en zomerbloemen

■ **Cymbidium.** In de zomer wil de uitgroei van bloemtakken van snijcymbidium wel eens stagneren, waardoor het gewenste bloeitijdstip niet wordt gehaald. Ondernemers vernemen daarom graag via onderzoek wat de effecten van het zomerklimaat is op de uitgroei, bloeitijdstip en de vorming van nieuwe scheuten. Met deze kennis kunnen ze wellicht het probleem reduceren of ondervangen door de RV beter af te stemmen op de dagtemperatuur.

■ **Bouvardia.** Voortijdige bloei (voorbloei) bij bouvardia zorgt voor extra arbeid (vaker oogsten en apart verwerken) en minder kwalitatief goede bloemen. Uit literatuurstudie en praktijkwaarnemingen moeten blijken hoe de daglengte van invloed is op voorbloeit. Op basis hiervan wordt een teeltproef opgesteld waarin behandelingen om voorbloeit tegen te gaan worden getoetst. Eind dit jaar wordt bij de commissie aangeklopt voor financiering van deze proef in 2012.

■ **Chrysant.** Nieuwe teeltsystemen (op water en op cassettebed) in chrysant geven sterke groeiverbeteringen te zien van 15 tot 35%. Dit uit zich in zwaardere planten, terwijl meer bloemen per met een hoge kwaliteit wenselijker zijn. Gekeken wordt hoe deze sterkere groei is om te zetten in meer bloemen, onder meer door diverse

bemestingsstrategieën uit te proberen. Een tweede goedgekeurd chrysantenonderzoek betreft het ontwikkelen van duurzame alternatieven voor het gebruik van AATerra tegen pythium. Dit omdat de werkzame stof van het middel en zijn omzettingen producten erg schadelijk zijn voor het milieu.

■ **Lisianthus.** Soms gaat lisianthus te vroeg bloemen produceren als het minimaal een week lang extreem weer is. Dit doet zich vooral voor bij plantdata tussen week 25 tot 35. Men probeert te achterhalen waaraan het ligt: te hoge instraling, temperatuur of stralingsom of lange dag of stress. Wanneer dit wordt achterhaald is beter bloeinductie te sturen en vroegtijdige inductie te voorkomen.

■ **Roos.** In roos zijn verscheidene roofmijten inzetbaar die hun waarde als tripsbestrijder al hebben bewezen. Bij veel andere soorten hebben ondernemers een goed gevoel of hun twijfels. Het is vaak voor hen echter niet makkelijk om te bepalen met welke roofmijt ze te maken hebben. Een deskundig oog is dan nodig. Daarom moet er een selectie komen van meest geschikte roofmijten tegen trips, waarbij rekening moet worden gehouden hoe de competitie tussen roofmijten onderling is. In het onderzoek wordt tevens meegenomen hoe recente insectenmiddelen zijn in te passen in een geïntegreerde teeltwijze.

Zomerbloemen algemeen

■ **Bestrijding Rhizoctonia.** Bij staatssecretaris Bleker van EL&I ligt een verzoek voor de vrijstelling van Rizolex voor de bestrijding rhizoctonia in zomerbloemen voor deze zomer. De beslissing daarover is nog niet gevallen. Maar met of zonder vrijstelling is het aan de sector om met een alternatief te komen. Die wordt in eerste instantie gezocht in de geschiktheid voor reeds bestaande chemische middelen die echter nog geen toelating hebben in zomerbloemen. De effectiviteit van deze middelen worden in meerdere zomerbloemengewassen getest, maar in ieder geval delphinium, alchemilla en astilbe.

■ **Onkruidbestrijding.** Er zijn veertien onkruidbestrijdingsmiddelen (herbiciden) toegelaten in zomerbloemen, maar niet alle gewassen. Daarom wordt op een leaflet van A3-formaat alle informatie van deze middelen gezet, onder meer de toepassing, de dosering, tegen welke onkruiden inzetbaar en in welke gewassen toegelaten. Dit helpt zomerbloemen bij een efficiëntere onkruidbestrijding. De informatie wordt in een database verzameld, zodat die makkelijk te updaten is mocht daartoe aanleiding zijn.

Hierop aansluitend is een ander onderzoek goedgekeurd om na te gaan of sommige toegelaten herbiciden, maar niet in zomerbloemen, wellicht wel geschikt voor de zomerbloemengewassen pioen, helianthus, hypericum en brassica Oleracea zijn. Wanneer de fytoxiciteit van de herbiciden in deze gewassen niet aanwezig of aanvaardbaar is, behoort een vereenvoudigde uitbreiding van de middelen tot de mogelijkheden.

■ **Onbedekte teelt op water.** Het assortiment zomerbloemen wordt bedreigd omdat de grondteelt van steeds meer gewassen niet opgewassen is tegen grondgebonden ziekten en plagen. Daarom komt een teelt uit de grond als rendabele optie vaker in beeld. Binnen het project 'Teelt uit de grond' wordt hier al onderzoek naar gedaan met nadruk op reductie van meststoffen- en gewasbeschermingsmiddelengebruik. In goedgekeurde project van de commissie wordt sterker gefocust op de economische haalbaarheid.

■ **Up-to-date houden van DIS.** In november 2010 is het Digitaal InformatieSysteem vruchtwisseling zomerbloemen en vaste planten (DIS) gelanceerd. Het voorziet duidelijk in een behoefte. Alleen dit digitale platform staat en valt met het up to date houden ervan. De sectorcommissie is bereid dit nog voor een jaar te financieren, daarna zullen alternatieve financieringsbronnen gezocht moeten worden.

■ **Geïntegreerde bestrijding trips en wechuidmijten.** Het testen van spontaan gevonden en commerciële natuurlijke vijanden tegen trips, wechuidmijten

en spint. Verder worden hieraan bijeenkomsten gekoppeld die de kennis over geïntegreerd bestrijden bij zomerbloementelers moet vergroten.

Potplanten algemeen

■ **Tripsbestrijding.** De californische trips is een groot struikelblok voor een geïntegreerde potplantenteelt. Er is namelijk geen enkel biologisch middel of natuurlijke vijand die alle tripsstadia weet te bestrijden. Het komt dus neer op een goede combinatie van middelen en vijanden die alle stadia aanpakken. Die strategie die vooralsnog ontbreekt, wordt met dit project nagestreefd.

■ **Geïntegreerde bestrijding wittevlies.** Voor een effectieve geïntegreerde bestrijdingsstrategie tegen wittevlies voor potplanten is nader onderzoek gewenst. Daarom zullen de mogelijkheden van natuurlijke vijanden en de inzet van bekende maar ook niet beproefde biologische middelen worden nagegaan

■ **Biologische bestrijding van varenrouwmuggen.** Volwassen planten en gezonde wortels hebben geen last van varenrouwmuggen. Ze kunnen des te schadelijker zijn in zaaibedden, voor stekken en jonge planten en daarmee invalspoort voor schimmels. Aaltjes zijn inzetbaar tegen de muggen, maar dat valt te optimaliseren. Verder is het wenselijk andere natuurlijke vijanden op te sporen.

■ **Effect huidmondjesontwikkeling.** In potanthurium, potcymbidium en miltonia wordt getracht met een groter koelend vermogen, door meer en grotere huidmondjes, optimaler gebruik te kunnen maken van gratis daglicht. De teelt van veel planten wordt immers energiezuiniger als daglicht optimaal wordt benut voor de groei.

Trekheesters

Weekhuidmijten, en in het bijzonder de begoniamijt, worden tussen juli en oktober veel gesignaleerd in trekheesters. Kwekers zijn daarom toe aan een goed optimale strategie voor de inzet van roofmijten (soort, dosering en formulering). Verder willen ze weten of er reële alternatieve biologische middelen zijn voor Vertimec Gold. <